

Maatalouden kestävyttä hakemassa

Mari Walls
tutkimusjohtaja, MTT

Maatalouden ympäristövaikutukset ja elintarvikeketjun vastuullisuus ovat vahvasti pinnalla yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Me kuluttajat haluamme syödä turvallista, terveellistä sekä luonnonmukaisesti, ympäristövastuullisesti ja yhteiskuntavastuullisesti tuotettua ruokaa. Tai pikemminkin osa meistä kuluttajista haluaa tehdä niin. Kuluttajatkin ovat nimittäin segmentoituneet erilaisiin ryhmiin, joiden kuluttajakäyttäytyminen on tutkimusten mukaan varsin erilaista.

Mitä sitten on kestävä maataloustuotanto ja miten tutkimus voi tukea kestävyden rakentamista maa- ja elintarviketaloudessa? Siinäpä pohdittavaa.

Kestävyydellä on monta määritelmää. Niille kaikille on yhteistä kestävyuden eri ulottuvuuksien tunnistaminen: ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Nämä ulottuvuudet pitäisi saada optimoitua samassa kestävyuden kehikossa.

Entä mitä kestävyys maataloustuotannossa voisi tarkoittaa? Tulkinta voisi olla se, että ruoantuotannon pitää olla kilpailukykyistä ja taloudellisesti kannattavaa. Samalla sen pitää olla ympäristövaikutuksiltaan minimoitua ja hallittua. Lisäksi kestävällä maataloustuotannolla tulee olla suotuisia yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Miten tutkimus sitten on mukana rakentamassa kestävyttä? Tutkimustoiminnalla tavoitellaan ratkaisuja muun muassa maataloustuotannon ilmastonmuutokseen varautumiseen, uusiutuvan energian hyödyntämiseen ja maatalouden energiaomavaraisuuden parantamiseen.

Myös maatalouden ravinnepäästöjen vähentämistä ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista tutkitaan intensiivisesti. Lisäksi tutkimus hakee ratkaisuja elintarvikeketjujen ja tuotantoteknologioiden vastuullisuuden vahvistamiseksi niin ihmisten, eläinten, ympäristön kuin koko yhteiskunnan näkökulmista.

Tutkimusta on viime vuosina suunnattu selkeästi kestäviin tuotantjärjestelmiin. Tästä yksi hyvä esimerkki on

biokaasuun liittyvä tutkimus sekä laboratorio- että maatilamittakaavassa.

Biokaasu on kiinnostavasti hajautettua energiantuotantoa, jossa maatalouden sivuvirtoja voidaan hyödyntää paikallisesti ilman pitkiä kuljetusmatkoja.

Kuten **Sari Luostarinen** ja muut kirjoittajat jutussaan perustelevat, maatilojen biokaasutuotannon tukeminen on suora investointi ekologisesti ja sosiaalisesti kestävään maatalouteen.

Maatilamittakaavan biokaasuratkaisuja tutkitaan ja kehitetään muun muassa MTT Maaningalla, jossa on juuri otettu käyttöön uusi tutkimusnavetta ja biokaasulaitos. Tämä panostus tutkimuksen infrastruktuuriin mahdollistaa harppauksen uusien ratkaisujen kehittämisessä maatalouden kestävyyyteen erityisesti maatilamittakaavassa. Uutta tietopohjaa tarvitaan keskeisesti maatalouden ilmasto-, energia- ja ravinnehaasteiden voittamiseen.

Hajautetulle uusiutuvan energian tuotannolle olisi Suomessa tilaa: maa- ja metsätalousministeriön tavoitteena on, että vuonna 2020 Suomessa toimisi 20 suurta ja 50 pientä maatalouden eloperäisiä sivuvirtoja raaka-aineenaan hyödyntävää biokaasulaitosta.

Tavoite on siis asetettu; kenties tämä rima voitaisiin jopa ylittää.

Aurinkoista kesää!

Lisätietoja: mari.walls@mtt.fi
puh. (03) 4188 2231